O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY TA’LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
SHAROF RASHIDOV NOMIDAGI SAMARQAND DAVLAT UNIVERSITETI
Agrobiotexnologiyalar va oziq- ovqat xavfsizligi instituti

Ro‘yxatga olindi: № БД 60820100 2024 yil “09” 30		**“TASDIQLAYMAN”** SamDU rektori: _____ R.I.Xalmuradov 2024 yil “__” _____

O‘RMON SELEKSIYASI FAN DASTURI

Bilim sohasi:	800000 –Qishloq, o‘rmon baliq xo‘jaligi va veterenariya
Ta’lim sohasi:	820000 – O‘rmon xo‘jaligi
Ta’lim yo‘nalishi:	60820100-O‘rmonchilik va aholi yashash joylarini ko‘kalamzorlashtirish

Fan /modul kodi O'RMSEL1506	O'quv yili 2026-2027	Semestr 5	YESTS – kreditlar 6 ta
Fan /modul turi Majburiy	Ta'lim tili O'zbek		Haftasiga dars soatlari 4 soat
Fan nomi	Auditoriya mashg'ulotlari (soat)	Mustaqil ta'lim (soat)	Jami yuklama soat
O'rmon seleksiyasi	72	108	180

	Fanning maqsadi (FM)
	I. FANNING MAZMUNI
FM1	**Fanni o'qitishdan maqsad** -talabalarni o'rmonni qayta tiklash usullari shuningdek, o'rmondan oqilona foydalanish, sifatli va yog'och maxsuldorligi yuqori bo'lgan o'rmon yetishtirishda uni parvarishlash maqsadida kesish turlari va usullari, asosiy kesish, o'rmonni qo'riqlash, k o'paytirish bilimlarini berishdir. **Fanning vazifalari:** O'rmon morfologiyasini urgatish, dunyo o'rmonlari bilan tanishtirish,)O'rmonni guruxlarga bo'lish, o'rmon parvarishlash kesishlari tizimi va texnologiyasi, o'rmonni tabiiy va sun'iy ko'payishi, O'zbekistonning maxalliy sharoitiga chidamli bo'lgan manzarali, yog'ochbop daraxt va buta turlarini ko'paytirish usullarini o'rgatish xisoblanadi.

	Fan mazmuni
	II. Asosiy nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari)
	II.1. Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi:
	Mashg'ulotlar shakli: ma'ruza (M)
	5-semestr uchun ajratilgan ma'ruza
M1	**Kirish. O'rmon seleksiyasi fanining rivojlanish bosqichlari .O'rmonlarni kesib parvarishlash haqida tushuncha** Respublikadagi urmonlar siyrak joylashganligi sabablari. Amaliy o'rmonchilik va uning o'rmon xo'jaligidagi urni. Respublikamizdagi yong'oqzorlar, pistazorlar, yovvoyi mevazorlar va bu o'rmonlarda parvarish qilish maqsadida ularni qisman kesish ishlari. O'rmonni sanitar maqsadida ajratib kesish. O'rmonni parvarish maqsadida kesish o'rmon xo'jaligidagi mudim tadbir sifatida. O'rmonda, yuqori hosilli qimmat daraxtzorlar yaratishda, uning foydali funksiyasini saqlash va ko'paytirishda, yog'och maxsulotlaridan foydalanishda amaliy o'rmonchilik axamiyati.
M2	**O'zbekistonda o'rmon seleksiya va uning asosiy yo'nalishlari.** O'zbekistonda o'rmon seleksiyaning yo'nalishlari. Turli viloyat iqlim sharoitlariga mos navlar yaratish borasidagi ishlar. Kasallik va zararkunandalarga chidamlilik borasidagi seleksiya ishlari. Tezpisharlik borasidagi ishlar. Mahsulot sifati bo'yicha ishlab chiqarishning va sanoatning talablariga mos keladigan navlar seleksiyasi.

M3	**Daraxtlar genofondini saqlash va foydalanish.** Seleksiya uchun boshlangich namuna xaqida tushuncha va uning axamiyati. Boshlangich namunani sun'iy usulda barpo etish. UzUITI kolleksiyasi va olib borayotgan ishlarning seleksiya uchun axamiyati. Seleksiya uchun boshlangich manba sifatida maxaliy nav populyasiyadan foydalanish. Maxalliy nav, ularning xillari va seleksiya uchun axamiyati. Maxalliy navlardan foydalanish asosida yaratilgan navlar.
M4	**O'romonchilikda yog'ochbop daraxtlarni tanlash.** O'rmonchilikda yog;ochbop daraxtlarni yaratishda seleksiya jarayonida qo'llaniladigan usullar xaqida tushuncha. Anlitik va sintetik seleksiya usullari. Duragaylash-seleksiyaning asosiy usuli. Duragaylash xillari va uni amalga oshirish xillari. Transgressiya xodisasi xakida tushuncha. Chatishtirish xillari va ularni amalga oshirish yullari. Duragay nasllarni urganish. Seleksiyaning amaliy ishida chatishtirishning turli xillaridan foydalinishi. Oddiy chatishtirish va o`takzilish tartibi.
M5	**Daraxtlarni gibridlashda chatishtirish usullaridan foydalanish.** Duragaylash, uning seleksiya uchun axamiyati. duragaylashdagi asosiy irsiyat konuniyatlari. Mendel konunlari. Genlarning uzaro ta'siri. Usulni amalga oshirishda ota-ona juftlarini tanlash asoslari. Tur ichida duragaylashning yutuk va kamchiliklari.Turli o'simliklarda uzok shakllarni duragaylash yo`li bilan yaratilgan qimmatli navlar.
M6	**Yangi navlarni yaratishda seleksiya usullari. Duragaylash** Seleksiya jarayonida qo'llaniladigan usullar haqida tushuncha. Analitik va sintetik seleksiya usullari. Duragaylash – seleksiyaning asosiy usuli. Duragaylash xillari va uni amalga oshirish usullari. Transgressiya hodisasi haqida tushuncha. Chatishtirish xillari va ularni amalga oshirish yo'llari. Duragay nasllarni o'rganish.
M7	**Seleksiya uchun dastlabki material** Poliploidiya uning xillari va seleksiyadagi axamiyati. Poliploid nusxalarni sun'iy olish usullari. Poliploidiyani keltirib chikaruvchi omillar. Uzok shakllarni duragaylashda va olingan pushtsiz nusxalar naslsizligini bartaraf etishda poliploidiyaning axamiyati. Poliploidiyadan turli usimliklar seleksiyasida foydalanish. Gaploidiya, uning axamiyati va seleksiyada qo'llanilishi.
M8	**O'rmon yong'inlari tasnifi, kelib chiqish sharoitlari va asoratlari.** O'rmondagi yong'in turlari, Ustki yong'in turlari. Pastki yong'in turlari. o'rmon yonganlari bo'yicha klassifikatsiyalar. O'rmon yong'inlarining tarqalish sharoitlari, Yong'in xavfi mavsumlari. O'rmon yong'inlarining geografiyasi. O'rmon maxsulotlarining yonuvchanligi. Har xil o'rmon sharoitlarida yong'inning tarqalish xavfi, o'rmon yonginlarining rivojlanish sharoitlari.Yong'inlarning o'rmonga ta'siri.
M9	**Uzoq shakllarni duragaylash, ulardan seleksiyada foydalanish.** Seleksiya jarayonida qo'llaniladigan usullar haqida tushuncha. Analitik va sintetik seleksiya usullari. Uzoq shakllarni duragaylash, seleksiyaning asosiy usuli. Duragaylash xillari uzoq shakllarni duragaylash uni amalga oshirish usullari.. Uzoq shakllarni duragaylashning seleksiyadagi ahamiyatini o'rganish

M10	**Daraxt turlarining xususiy seleksiyasi.**O'zidan va chetdan changlanuvchi o'simliklarda duragay urug'lar yetishtirishdagi farqlar. Duragay urug'lardan foydalanishning iqtisodiy samaradorligi. Har xil ekinlarda duragay urug'lar yetishtirish usullari. Erkaklik samarasizligidan foydalanib duragay urug'lar olish.
M11	**O'zbekiston o'rmonlarinnng qo'shimcha mahsulotlaridan foydalanish.** Tog' o'rmonlarining dorivorlik va oziq-ovqat axamiyatiga ega bo'lgan daraxt -buta o'simliklari. Tog'- yaylovlarida pichan tayyorlash va chorvachilik soxasini rivojlantirish. Asalarichilikni tashkil etish. Farmatsevtika sanoati uchun na'matak, zirk, oblepixa, dulana, chetan, jiyda kabi dorivor O'simliklarni tayyorlash, o'rmondan texnik xom ashyo tayyorlash.
M12	**O'rmonda daraxt turlarining tabiiy almashinuvi** Daraxtzor turlari tarkibini o'zgarib almashinib turilishi o'rmon hayotining muhim jarayonligi. Almashinish jarayonini o'rmon xayotidagi doimiyligi, Tabiatda turlarning umumiy, asriy va nisbatan qisqacha almashinuvi, Asriy almashish - yer yuzidagi shushmning va yuza qismining global ularishn bilan bog'liqligi. Almashishning jarayoni, yo'nalishi bir qator omillarga bog'lik ekanligi.

III. Amaliy mashg'ulotlar bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar: Amaliy (A)
Amaliy mashg'ulotlar uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi.

	5-semestr uchun ajratilgan amaliy mashg'ulot
A1	O'rmon seleksiyasi fanining boshqa fanlar bilan aloqasi
A2	O'rmonchilikda seleksiya jarayoni bosqichlari, tanlash, genetik analiz, plyusli ko'chatlarni tanlash, vegetativ ko'paytirish
A3	O'rmon daraxtlari navlari va ularga qo'yiladigan talablar (navlarning guruxlari, seleksion va maxalliy navlar)
A4	O'rmon seleksiyasi fanining rivojlanish bosqichlari.
A5	O'zbekistonda o'rmonchilik va seleksiya ishlarining olib borilishi.
A6	O'rmon seleksiyasi fanining erishgan yutuqlari va axamiyati.
A7	Archa seleksiyasi
A8	Archaning hosildorlik darajasini aniklash
A9	Seleksiyaga oid materiallarni baholash usullari
A10	Daraxt turlari navlarining klassifikatsiyasi.
A11	O'rmon daraxt turlarini seleksiyaga oid inventarlash.
A12	Morfologik, fenologik va ekologik ko'rsatkichlar bo'yicha daraxtlarning qimmatbaho xo'jalik shakllari.
A13	O'rmon daraxt turlarini tanlash samaradorligi.
A14	Chatishtirish turlari,chatishtirish texnikasi.
A15	O'suvchi va kesilgan dafaxt shohlarida chatishtirish.
A16	Daraxtlarini Morfologik, fenologik va ekologik ko`rsatgichlar bo`yicha baxolash.
A17	Daraxt va butalarning rivojlanish fazalari
A18	Juft yoki ikki barglilar seksiyasi.
A19	Uch ninabarglilar seksiyasi.
A20	Besh ninabarglilar seksiyasi.
A21	Urug'chilik plantatsiyalari barpo etishda payvandlashning iqtisodiy usullari.

IV. **Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar**

Mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan mavzular

"O'rmon seleksiyasi" fani bo'yicha mustaqil ta'lim va ishlarning kalendar tematik rejasi

№	**Mustaqil ta'lim mavzulari**
	5-semestr ajratilgan Mustaqil ta'lim mavzulari
1.	Seleksiya fanining rivojlanish bosqichlari (ibtidoiy, xalq, sanoat, ilmiy seleksiya).
2.	Daraxtlar formasini saqlashning statistik va dinamik usullari (plantatsiyalar, botanika bog'lari, dendradiyalar).
3.	Seleksiya ishi uchun boshlang'ich materialdan foydalanish, boshlang'ich material kategoriyalari (populyasiya, duragay, liniyalar, mutatsiyalar, poliploid formalar)
4.	Introduksiya natijasida seleksion materialni boyitish (aborigen, dendroflora, adaptatsiya).
5.	O'rmon daraxtlari seleksiyasining asosiy yo'nalishlari (yog'ochboplik, maxsulot sifati, plyusli daraxtlar).
6.	Madaniy o'simliklarning kelib chiqish markazlari, Vavilov, Jukovskiy ta'limoti bo'yicha (Old Osiyo, Afrika, Sibir markazi)
7.	Tanlash usullari (ommaviy va yakka tanlash turlari, afzallik va kamchiliklari, yaratilgan navlar).
8.	O'rmon daraxtlari navlari va ularga qo'yiladigan talablar (navlarning guruxlari, seleksion va maxalliy navlar)
9.	Seleksion materialni baholash usullari (dala, laboratoriya va dala-laboratoriya). O'rmon daraxtlarini seleksion inventarlash.
10.	O'rmonchilikda seleksiya jarayoni bosqichlari, tanlash, genetik analiz, plyusli ko'chatlarni tanlash, vegetativ ko'paytirish (klonli, populyasiyali va gibridli navlash).
11.	Daraxtlarni ommaviy va kombinativ xususiyatiga qarab tanlash (fenotip va genotip belgilari bo'yicha tanlash, afzalligi, kamchiligi, axamiyati).

12.	O‘simliklarning belgi va xususiyatlari, ularning tanlashdagi axamiyati (morfologik xo‘jalik belgi xususiyatlari, tanlashda ularning o‘rni).
13.	Daraxtlarning qimmatbaxo xo‘jalik shakllari, morfologik, ekologik, fenologik ko‘rsatkichlar (fasliy xodisalar, kurtak, barg, changlanish, urug‘lanish).
14.	O‘zbekiston o‘rmonlarida uchaydigan daraxtlarga qo‘yiladigan talablar (maxsuldorlik, maxsulot sifati, yog‘ochboplik xususiyatlari).
15.	O‘zbekiston o‘rmonlarida o‘sadigan boshqa daraxtlar seleksiyasi.
16.	O‘rmon daraxtlarining navlari.
17.	O‘rmon seleksiyasining asosiy yo‘nalishlari.
18.	O‘rmon daraxtlari seleksiyasida boshlang‘ich manba.

Mustaqil o’zlashtiriladigan mavzular bo’yicha talabalar tomonidan mavzularni normativ-huquqiy hujjatlar va o’quv adabiyotlari yordamida mustaqil o’zlashtirish, referatlar tayyorlash va uni taqdimot qilish, ilmiy maqola, tezislar tayyorlash, amaliyotdagi mavjud muammolarni yechimini topish, fanning dolzarb muammolarini qamrab oluvchi loyihalar tayyorlash, o’rganilayotgan mavzu bo’yicha asosiy ilmiy adabiyotlarga annotasiya yozish kabi ko’rinishdagi ishlarni bajarish tavsiya etiladi.

3.	**V. Fanni o’zlashtirish natijasida talaba:** Fanni o’zlashtirish natijasida talaba: - Umumiy seleksiya va urug’chilik o’quv fanini o’zlashtirish jarayonida amalga oshiriladigan masalalar doirasida: o’simliklar seleksiyasi, o’simliklarni viruslardan xolis qilish va boshqa sohalarda seleksiya usullarini qo’llanilishini **bilimlariga ega bo’ladi.** Ayrim dala ekinlarda chatishtirish o’tkazish tartibi; seleksiya jarayonining sxemasini tuzish; elita va yuqori reproduksiya urug’larini yetishtirish sxemasini ishlab chiqish; urug’larni ekish sifatlari va normasini aniqlash **ko’nikmalariga ega bo’lishadi.**
4.	**VI. Ta’lim texnologiyalari va metodlari:** • ma’ruzalar; • interfaol keys-stadilar; • *munozara,* • *o‘z-o‘zini nazorat.* • “Aqliy hujum”, • “Muammo”; • Krossvord • Annogrammalar • Ko‘chma dars mashg‘ulotlari
5.	**VII. Kreditni olish uchun talablar:** Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to‘liq o‘zlashtirish, tahlil natijalarini to‘g‘ri aks ettira olish, o‘rganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil mushohada yuritish va joriy nazorat shakllari, hamda mustaqil ta’limda berilgan vazifa topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat ishini topshirish

Asosiy adabiyotlar:

1. Abdukarimov D.T. Dala ekinlari xususiy seleksiyasi. Darslik.Toshkent. 2007. 482 b.
2. Abdukarimov D.T., Qishloq xo‘jalik ekinlari seleksiyasi va urug’chiligi. T.2005
3. Abdukarimov D.T., Ergashev IT., Bekmuradova X.K. Umumiy seleksiya va urug‘chilik. Darslik.T. 2020 y.
4. Xalilov N.X., Oripov R.O. O‘simlikshunoslik. Darslik. T. 2006 y

Qo‘shimcha adabiyotlar:

1. Mirziyoyev Sh.M. Erkin va farovon demokratik O‘zbekiston davlatini birgalikda barpo etamiz. Toshkent, “O‘zbekiston” NMIU, 2017.
2. Mirziyoyev Sh.M. Qonun ustuvorligi va inson manfaatlarini ta’minlash yurt taraqqiyoti va xalq faravonligining garovi. Toshkent, “O‘zbekiston” NMIU, 2017.
3.«Seleksiya yutuqlari to‘g‘risida» (yangi taxriri 29-30.08.2007) va «Urug‘chilik to‘g‘risida» (16.02.2019 № O‘RQ-521) O‘zR Qonunlari.
4.O‘zbekiston Respublikasi xududida ekish uchun tavsiya etilgan qishloq xo‘jaligi ekinlari Davlat reestri. T., 2022.
5. Lukov M.Q. “Moyli ekinlar seleksiyasi va urug‘chili fanidan amaliy mashg‘ulot darslari bo‘yicha uslubiy qo‘llanma. Samarqand 2011

www.gov.uz – O‘zbekiston Respublikasi hukumat partoli
www.lex.uz – O‘zbekiston Respublikasi Qonun hujjatlari ma’lumotlari milliy bazasi.
www.referat.ru.
www.bgreenpeace.org/gening/
www. biology.online org
www. biologycornet.com
www.Ziyonet.uz
www.library:breeding of animals and crop plants
www.megasearch.biz
www.farming.co.uk
www.agronomy.org
www samdu.uz
www.agrar.uz
www.kitoblar.uz
www toshdau.uz

7.	Fan dasturi Sh.Rashidov nomidagi Samarqand davlat universiteti Kengashining 2024 yil “24” avgustdagidagi 1 -son bayonnomasi bilan ma’qullangan.
8.	**Fan/modul uchun mas’ullar:** **M.A.Xayitov-** Sharof Rashidov nomidagi Samarqand davlat universiteti, meva-sabzavotchilik va uzumchilik kafedra mudiri, dotsent. **Fan o’qituvchisi** - Meva-sabzavotchilik va uzumchilik kafedra assistenti U.A.Xoshimov
9.	**Taqrizchilar:** D.S.Normuradov - Sharof Rashidov nomidagi Samarqand davlat universiteti meva-sabzavotchilik va uzumchilik kafedrasi professori, q.x.f. doktori. **(93) 356.02.72** G’.S.G’aybullayev - Samarqand agroinnovatsiyalar va tadqiqotlar instituti dotsenti, q.x.f..doktori.

Universitetning 2024-yil 16- avgustdagi 301-ij buyrug'i asosida Fan dasturlari va mustaqil ta'lim topshiriqlarini ishlab chiqishga ma'sul ishchi guruhi:

Rais –Sh.T.Xoliqulov

Kafedra mudiri: **M.A.Xayitov**

Institut o'quv uslubiy kengash raisi: **Sh.A.Mamasov**

Institut direktori: **T.F.Rajabov**

Sh. Rashidov nomidagi SamDU O'quv ishlari bo'yicha 1-prorektor: **A. S. Soleyev**

Sharof Rashidov nomidagi Samarqand davlat universiteti Agrobiotexnologiyalar va oziq-ovqat xavfsizligi instituti 60820100 – O'rmonchilik va aholi yashash joylarini ko`kalamzorlashtirish ta'lim yo'nalishi talabalari uchun O'rmon seleksiyasi fanidan tayyorlangan fan dasturiga

TAQRIZ

Ushbu fan dasturi talabalarning "O'rmon seleksiyasi" fani bo'yicha bilim va malakalarini egallashi, ko'nikmalarini shakllantirishiga qaratilgan mavzular qamrab olingan. O'rmon seleksiyasi fanni o'qitishdan maqsad qishloq xo'jalik ekinlarini yangi nav va duragaylarini yaratish, ishlab chiqarishga joriy qilingan va ilgaridan parvarish qilinayotgan navlarning urug'larini navdorlik va hosildorlik belgilarini saqlagan holda ekin maydonlariga yetarli miqdorda yetkazib berishni o'rganishdan iborat. Egallangan bilimlar bo'yicha, ko'nikma va malakalarni shakllantirish. Qishloq xo'jaligida yuqori va sifatli maxsulot olish uchun himoyalangan maydonlar sharoitlari uchun yuqori malakali kadrlarni tayyorlash. Qishloq xo`jaligida, yangi nav va duragaylardan tannarxi arzon, eksportbob mahsulotlar yetishtirish usullarini o'rganish va qo'llash texnologiyalarni joriy etish.

60820100 – O'rmonchilik va aholi yashash joylarini ko`kalamzorlashtirish ta'lim yo'nalishi 3-bosqich talabalari uchun O'rmon seleksiyasi fani 5-semestrlarda rejalashtirilgan bo'lib, unda ma'ruza va amaliy mashg'ulotlari mavzulari fan dasturi asosida tuzilgan, mavzular ketma-ketligi bir-birini to'ldirib, fanning barcha bo'limlarini qamrab olgan. Mustaqil ta'lim va kurs ishi mavzulariga alohida e'tibor berilgan bo'lib ma'ruza va amaliy mashg'ulotlar mavzularida, keltirilgan mavzular mustaqil ta'lim mavzulariga kiritilganligi talabalarning mustaqil ta'limlarda, kurs ishida o'zlari mustaqil ravishda ishlashga qaratilgan.

Bundan tashqari fan dasturida keltirib o'tilgan adabiyotlarning ro'yxati o'zlarining tarkibi jihatdan sillabusda keltirilgan mavzularni ma'ruza va amaliy mashg'ulot hamda kurs ishi, bundan tashqari mustaqil ta'lim mavzularini o'zlashtirishda amaliy yordam beradi.

Umuman olganda fan dasturi va sillabusi 60820100–O'rmonchilik va aholi yashash joylarini ko`kalamzorlashtirish ta'lim yo'nalishi uchun O'rmon seleksiyasi fanidan tuzilgan bo'lib, oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligi tomonidan qo'yilgan barcha talablarga to'liq javob beradi va uni foydalanishlari uchun tavsiya etaman.

Sharof Rashidov nomidagi Samarqand

davlat universiteti meva-sabzavotchilik

va uzumchilik kafedrasi professori, q.x.f. doktori. **D.S.Normurodov**

Sharof Rashidov nomidagi Samarqand davlat universiteti Agrobiotexnologiyalar va oziq-ovqat xavfsizligi instituti 60820100 – O'rmonchilik va aholi yashash joylarini ko`kalamzorlashtirish ta'lim yo'nalishi talabalari uchun O'rmon seleksiyasi fanidan tayyorlangan fan dasturiga

TAQRIZ

Ushbu tayyorlangan fan dasturi talabalarning O'rmon seleksiyasi fani bo'yicha bilim va malakalarini egallashi, ko'nikmalarini shakllantirishiga qaratilgan mavzular qamrab olingan. Fan dasturida O'rmon seleksiyasi fanni o'qitishdan maqsad: qishloq xo'jalik ekinlarini yangi nav va duragaylarini yaratish, ishlab chiqarishga joriy qilingan va ilgarida parvarish qilinayotgan navlarning urug'larini navdorlik va hosildorlik belgilarini saqlagan holda ekin maydonlariga yetarli miqdorda yetkazib berish qishloq xo'jalik ishlab chiqarishidagi ahamiyati, seleksiyada qo'llaniladigan usullar, seleksiya jarayonini tashkil qilish qoidalari, dastlabki material yaratish usullari, urug'lik ekinzorlarda aprobatsiya o'tkazish va urug'lik sifatini nazorati, seleksiya-urug'chilik sohalarida yutuqlar va muammolarni o'rganishdir.

Talabalar O'rmon seleksiyasi fan bo'yicha olgan nazariy va amaliy bilimlarni qishloq xo`jaligida va urug'chilik xo`jaliklarida ishlarini yanada takomillashtirishdagi ahamiyati o`rganadilar. Bundan tashqari egallangan bilimlar bo'yicha, ko'nikma va malakalarni shakllantirish. Qishloq xo'jaligida yuqori va sifatli maxsulot olish uchun himoyalangan maydonlar sharoitlari uchun yuqori malakali kadrlarni tayyorlash .

60820100–O'rmonchilik va aholi yashash joylarini ko`kalamzorlashtirish ta'lim yo'nalishi _-kurs talabalari uchun O'rmon seleksiyasi fani _-semestrlarda rejalashtirilgan bo'lib, unda ma'ruza va amaliy mashg'ulotlari mavzulari fan dasturi asosida tuzilgan, mavzular ketma-ketligi bir-birini to'ldirib, fanning barcha bo'limlarini qamrab olgan. Mustaqil ta'lim va kurs ishi mavzulariga alohida e'tibor berilgan bo'lib mustaqil ta'lim mavzulari talabalarning o'zlari mustaqil ravishda ishlashga qaratilgan.

Bundan tashqari fan dasturida keltirib o'tilgan adabiyotlarning ro'yxati o'zlarining tarkibi jihatdan sillabusda keltirilgan mavzularni ma'ruza va amaliy mashg'ulot hamda mustaqil ta'lim mavzularini o'zlashtirishda amaliy yordam beradi.

Umuman olganda fan dasturi 60820100–O'rmonchilik va aholi yashash joylarini ko`kalamzorlashtirish ta'lim yo'nalishi uchun O'rmon seleksiyasi fanidan tuzilgan bo'lib, oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligi tomonidan qo'yilgan barcha talablarga to'liq javob beradi va uni foydalanishlari uchun tavsiya etaman.

Samarqand agroinnovatsiyalar
va tadqiqotlar instituti
dotsenti, q.x.f.doktori. G.S.G'asbullayev

DEVONXONA VA ARXIV